

Sygn. VPa 14/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSO Agnieszka Leżańska (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) w T.

przeciwko B. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej B. W. od wyroku Sądu Rejonowego

w Tomaszowie Maz. IV Wydziału Pracy z dnia 9 listopada 2015r. sygn. IV P 74/15

1. *oddala apelację,*

2. *zasądza od pozwanej B. W. na rzecz powoda (...) (...) w T. kwotę 900,00 (dziewięćset) złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą i nie obciąża jej kosztami w pozostałej części.*

Sygn. akt V Pa 14/16

UZASADNIENIE

W dniu 11 marca 2015 roku powód (...) (...) w T. wniósł pozew przeciwko B. W., w którym domagał się zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kwoty 18.654.00 złotych tytułem zwrotu wypłaconej odprawy pieniężnej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że w dniu 14 sierpnia 2013 roku powódka, dokonała pozwanej B. W. wypowiedzenia umowy o pracę, a w związku z wypowiedzeniem umowy została pozwanej wypłacona odprawa pieniężna - w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Nadto, strona powodowa podniosła, iż w wyniku złożonego odwołania, wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 16 września 2014 roku. wydanym w sprawie sygn. akt IV P 38/14. pozwana B. W. została przywrócona do pracy na dotychczasowych warunków pracy i płacy. Pismem z dnia 25 listopada 2014 roku, pozwana B. W. została wezwana

do zwrotu wypłaconej odprawy pieniężnej. W piśmie z dnia 5 grudnia 2015 roku, pełnomocnik B. W. oświadczyła, iż żądanie zwrotu wypłaconej odprawy jest w żaden sposób nieuzasadnione.

Nakazem zapłaty z dnia 16 marca 2015 roku, wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt IV Np 8/15, Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, a ponadto nakazał pobrać od pozwanej B. W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w T. kwotę 233,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej.

Od powyższego nakazu zapłaty, w ustawowym terminie, pozwana B. W. złożyła sprzeciw, w którym zaskarżając w całości wydany nakaz zapłaty, wniosła o oddalenie powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 listopada 2015 roku, w sprawie sygn. akt **IVP-Pm 74/15**, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. **IV** Wydział Pracy zasądził od pozwanej B. W. na rzecz powoda (...) (...) w T. kwotę 18.654.00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz odstąpił od obciążenia pozwanej B. W. kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa prawnego na rzecz strony powodowej.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Pismem z dnia 14 sierpnia 2014 roku, powód (...) w T. rozwiązał z pozwaną B. W. stosunek pracy z dniem 30 listopada 2014 roku, na podstawie art. 10 ust. 5a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Pozwem z dnia 27 lutego 2014 roku, pozwana B. W. wniosła o przywrócenie do pracy na dotychczasowym warunkach pracy i płacy wskazując, iż dokonane wypowiedzenie umowy o pracę jest nieuzasadnione.

Wyrokiem z dnia 16 września 2014 roku, wydanym w sprawie sygn. akt IV P 38/14, Sąd przywrócił B. W. do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz zasądził od pozwanego (...) w T., na jej rzecz kwotę 60.00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

W związku z rozwiązaniem stosunku pracy, powód (...) w T. (obecnie (...) (...) w T.) wypłacił pozwanej B. W. w dniu 29 listopada 2013 roku odprawę pieniężną w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 18.654.00 złotych netto.

Pismem z dnia 10 października 2014 roku, pozwana B. W. zgłosiła swoją gotowość do podjęcia pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy.

W związku z przywróceniem do pracy, powód (...) (...) w T. pismem z dnia 25 listopada 2014 roku poinformował pozwaną B. W., że wypłacona odprawa a pieniężna stała się świadczeniem nienależnym i wezwał ją do jej zwrotu w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia za pracę.

Pismem z dnia 5 grudnia 2014 roku, pozwana B. W. reprezentowana przez pełnomocnika poinformowała pracodawcę, iż żądanie zwrotu wypłaconej jej odprawy, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, jest nieuzasadnione.

Pozwana B. W. wypłaconą jej odprawę pieniężną zużyła na swoje bieżące utrzymanie jak i koszty leczenia. W okresie od listopada 2013 roku do lutego 2015 roku otrzymywała zasiłek chorobowy w kwocie około 2.100,00 złotych netto.

Po tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo jest uzasadnione.

Sąd I instancji powołał się na regulację zawartą w art. 405 k.c., zgodnie z którą, kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Zgodnie natomiast z art. 410 § 1 k.c. przepisy art. 405 k.c. stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego.

W myśl art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że cytowane wyżej przepisy znajdują swoje zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy na podstawie art. 300 k.p., z którego wynika, że w sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli nie są one sprzeczne z zasadami prawa pracy.

W ocenie Sądu I instancji, okolicznością bezsporną w sprawie jest, iż z dniem 30 listopada 2013 roku strona powodowa rozwiązała z pozwaną B. W. stosunek pracy na podstawie art. 10 ust.5 a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97. poz. 674 ze zm.) i w związku z tym powód wypłacił pozwanej w dniu 29 listopada 2013 roku odprawę pieniężną w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 18.654.00 złotych, do czego zobowiązany był na mocy z art. 20 ust. 2 Karty Nauczyciela. B. W. odwołała się od wypowiedzenia, wnosząc o przywrócenie jej do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy, które to roszczenie Sąd Rejonowy w' T. uwzględnił, przywracając pozwaną do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy, mocą wyroku z dnia 16 września 2014 roku. W ocenie Sądu I instancji, prawomocny wyrok sądowy przywracający pozwaną B. W. do pracy, przesądził o zakwalifikowaniu wypłaconej jej przez pracodawcę odprawy jako świadczenia nienależnego, albowiem z tą chwałą wydania wyroku podstawa świadczenia odpadła.

Sąd Rejonowy dodał, iż odprawa nie stanowi odszkodowania za wadliwe, naruszające przepisy prawa rozwiązanie stosunku pracy, lecz jest rekompensatą za utratę pracy, a skoro przywrócenie do pracy restytuuje stosunek pracy, staje się ona świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 410 k.c. i podlegającym obowiązkowi zwrotu według zasad wynikających z przepisu art. 409 k.c. Zdaniem Sądu pracownik, który nie godzi się z rozwiązaniem umowy o pracę i przed sądem domaga się restytucji stosunku pracy, winien liczyć się z tym, że w przypadku przywrócenia do pracy powstanie obowiązek zwrotu wypłaconej odprawy. Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego i tak w wyroku z dnia 12 marca 2010 roku, wydanym w sprawie sygn. akt 11 PK 272/09. w którym

Sąd Najwyższy wskazał, że art. 409 k.c. wprowadza zasadę aktualności wzbogacenia, obciążając zubożonego ryzykiem utraty wartości wzbogacenia przez uzyskującego korzyść. Inaczej rzecz ujmując, Sąd I instancji stwierdził, że zasadą jest, że obowiązek zwrotu lub wydania korzyści wygasa, jeżeli dojdzie do jej zużycia lub utraty. Dlatego przewidzianą w tym przepisie powinność liczenia się z obowiązkiem zwrotu w momencie wyzbywania się lub zużywania korzyści, zdaniem Sądu, należy traktować jako wyjątek od zasady aktualności wzbogacenia. Zakres tego wyjątku nie może być interpretowany w sposób rozszerzający. Ciężar udowodnienia faktów, na podstawie których zubożony twierdzi, że uzyskujący korzyść powinien być liczyć się z obowiązkiem zwrotu lub wydania korzyści, obciąża zubożonego. Zatem według Sądu Rejonowego, zasadniczą kwestią, przy stosowaniu art. 409 k.c. w zakresie powinności liczenia się wzbogaconego z obowiązkiem zwrotu jest to, czy pracownik kwestionuje złożone przez pracodawcę oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę. Kontynuując swój wywód Sąd stwierdził, że fakt wystąpienia z pozwem do sądu przesądza automatycznie o tym, że pracownik winien się liczyć z ewentualną wygraną, a co za tym idzie ze zwrotem odprawy pieniężnej, od tego bowiem momentu nie ma żadnej pewności, że otrzymane świadczenie nadal będzie należne.

Sąd wskazał, że w przedmiotowej sprawie, w toku toczącego się postępowania sądowego w sprawie sygn. akt IV P 38/14. Sąd przywrócił pozwaną B. W. do pracy, w związku z ustaleniem braku podstaw do wypowiedzenia jej stosunku pracy.

Mając na względzie ustalony stan faktyczny Sąd uznał, iż skutek wydania prawomocnego wyroku przywracającego pozwaną B. W. do pracy odpadła podstawa prawna świadczenia w postaci odprawy wypłaconej jej przez pracodawcę na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela. Sąd Rejonowy przy ocenie przedmiotowej sprawy, miał również na względzie treść przepisu art. 405 k.c., który to przepis w oparciu o treść art. 410 § 1 k.c. winno stosować się w odniesieniu do świadczenia nienależnego. Z treści art. 405 k.c. wynika, iż ten, kto bez podstawy uzyskał korzyść

majątkową kosztem innej osoby obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby nie było to możliwe, do zwrotu jej wartości. Zdaniem Sądu 1 instancji wiarygodne są zeznania pozwanej w zakresie, w jakim wynika z nich, że wypłaconą odprawę zużyła na realizację bieżących potrzeb oraz koszty leczenia. Niewątpliwie pozwana zużyła odprawę w taki sposób, że nie jest już wzbogacona i nie była w chwili wytoczenia powództwa. Niemniej jednak, w ocenie Sądu Rejonowego, pozwana zachowaniem swoim nie zrealizowała negatywnej przesłanki określonej w cytowanym przepisie. Kontynuując swój wywód, Sąd Rejonowy oparł się na wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2006 roku, w sprawie sygn. akt II PK 330/05 wskazując, że pracownik, wnosząc pozew o przywrócenie do pracy musi liczyć się z tym, że powództwo może zostać uwzględnione i wtedy odpadnie podstawa zapłaty odprawy z art. 8 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a odprawa wypłacona stanie się świadczeniem nienależnym. Wyrok ten, w ocenie Sądu, zachowuje aktualność również w sytuacji uzyskania odprawy na podstawie art. 20 ust.2 ustawy Karta Nauczyciela.

Okoliczność zaś, że pracodawca wypłacając odprawę nie pouczył pozwanej o zobowiązaniu do jej zwrotu w przypadku przywrócenia do pracy nie ma w tym stanie rzeczy żadnego znaczenia. Według Sądu Rejonowego, składając pozew o przywrócenie do pracy B. W. powinna była liczyć się z tym, że odprawę będzie musiała zwrócić w przypadku, gdy jej roszczenia zostaną uwzględnione. Rozumowanie przeciwnie pozostaje w sprzeczności zarówno z utrwalonym w tej mierze orzecnictwem Sądu Najwyższego, jak i zasadami doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania.

Z powyższych względów, Sąd I instancji orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia punktu 2 wyroku stanowił natomiast przepis art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167 poz. 1398 z pomniejszymi zmianami).

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu istnieją podstawy, aby odstąpić od obciążania pozwanej B. W. kosztami procesu, to jest kosztami zastępstwa prawnego na rzecz strony pozwanej jak i kosztami nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu.

Dochodząc do takiego wniosku, Sąd miał na uwadze zarówno sytuację materialną i zdrowotną pozwanej, jak i też wysokość nieuiszczonej opłaty sądowej 933,00 złotych oraz wysokość minimalnych kosztów zastępstwa prawnego, podlegających zasądzeniu na rzecz pozwanego, jako strony wygrywającej w kwocie 1.800,00 złotych (§ 6 pkt 5 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu).

Z tych wszystkich względów, Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając wyrok w całości zarzucając mu:

- naruszenie art. 409 k.c. w zw. z art. Art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., poprzez jego niezastosowanie w zaistniałym stanie faktycznym, z którego jednoznacznie wynika, że

pozwana nie jest już wzbogacona na skutek otrzymania odprawy wypłaconej przez powoda oraz iż w momencie wypłaty odprawy nie mogła się ona liczyć z obowiązkiem jej zwrotu;

- naruszenie art. 8 k.p. w zw. z art. 94 pkt 10 k.p., z których wynika, że nie można ze swego prawa czynić użytku - żądać zwrotu wypłaconej pracownikowi odprawy pieniężnej - co uczynił powód, który to zwrot byłby sprzeczny całkowicie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa oraz z zasadami współzycia społecznego, bowiem takie działanie nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W oparciu o wyżej wymienione zarzuty pełnomocnik powoda wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów⁽⁷⁾ postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. IV Wydział Pracy.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie,

jako oczywiście bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy poczynił dodatkowo następujące ustalenia faktyczne:

pozwana od miesiąca listopada 2013 roku do miesiąca lutego 2015 roku pobierała zasiłek chorobowy w kwocie około 2.100 złotych miesięcznie, zaś w okresie od dnia 17.02.2014 roku do dnia 17.05.2014 roku pozwana pobierała świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 90 % podstawy wymiaru (dowód: zeznania pozwanej k-37v., decyzja ZUS k-3 akt sprawy IVP 38/14). W okresie od 25.06.2015 roku do dnia 18.07.2015 roku pozwana przebywała na rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji ZUS w (...) Spółka z .o. w K. (dowód; informacja o przebytych leczeniu k-32,33).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja pozwanej jest niezasadna i jako taka, podlega oddaleniu.

Na wstępie należy wskazać, iż Sąd Okręgowy podziela w znacznej części ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, za wyjątkiem części, w⁷ której Sąd ten uznał, iż pozwana zużyła przekazane jej przez powoda środki pieniężne z tytułu odprawy. Wszak Sąd I instancji czyniąc korzystne dla pozwanej ustalenia w powyższym zakresie, oparł się jedynie na jej gołosłownych twierdzeniach, nie popartych żadnymi dowodami. Tymczasem pamiętać należy, iż kontradykcyjność procesu cywilnego wymaga, aby strony wskazywały dowody dla wykazania prawdziwości swoich twierdzeń. Wszak rzeczą sądu nic jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.). a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.), tym bardziej, jeżeli strona reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika. Por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96. OSNC 1997. nr 6-7, poz. 76, z glosą A. Z., Palestra 1998, nr 1-2, s. 204; wyrok SN z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997. nr 8. poz. 113; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAPiUS 1998, nr 21, poz. 643; wyrok SN z dnia 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97. Prok. i Pr.-wkl. 1999, nr 11-12, poz. 38; wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 r., II CKN 417/98, Prok. i Pr.-wkl. 1999, nr 11-12, poz. 35; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99, LEX nr 83805; wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662; postanowienie SN z dnia 28 września 1999 r., II CKN 269/99. Prok. i Pr.-wkl. 2000. nr 2, poz. 27; uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 października 2000 r., II UKN 33/00, OSNP 2002. nr 10. poz. 251). Dlatego też, twierdzenia pozwanej, iż kwotę 18.654.00 złotych w całości zużyła na koszty swojego utrzymania oraz leczenie, są w ocenie Sądu Okręgowego, niewiarygodne. Braku dowodów potwierdzających powyższą okoliczność w postaci chociażby rachunków, czy też osobowych źródeł dowodowych, nie mogą rekompensować w żadnym razie zeznania samej pozwanej, tym bardziej, iż są one niekonsekwentne. Pozwana bowiem przesłuchiwana w charakterze strony początkowo zeznała, iż na wizyty lekarskie wydatkowała około 2.000.00 złotych, na leki 150.00 złotych miesięcznie, zaś 14.000 złotych przeznaczyła na opłatę rachunków i żywność, następnie zaś wskazała, iż: „myślę, że na swoje leczenie wydatkowałam te 18.000.00 złotych”. Twierdzenia pozwanej są o tyle niewiarygodne, iż w przedmiotowym okresie nie pozostawała bez środków do życia, albowiem początkowo pobierała zasiłek chorobowy w kwocie 2.100 złotych netto miesięcznie, a następnie świadczenie rehabilitacyjne, w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a więc kwotę jeszcze wyższą. Pozwana w toku postępowania złożyła jedynie dokument potwierdzający fakt pobytu na rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji ZUS w (...) Spółka z .o. w K. w okresie od 25.06.2015 roku do dnia 18.07.2015 roku, a więc pobytu finansowanego przez Zakład ubezpieczeń społecznych.

Dlatego też, Sąd Okręgowy przyjął, iż pozwana, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, nie udowodniła, iż nie jest już wzbogacona, albowiem zużyła uzyskane przysporzenie majątkowe.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż podnoszone przez jej pełnomocnika zarzuty naruszenia art. 409 k.c. w zw. z art. Art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., poprzez jego niezastosowanie w zaistniałym stanie faktycznym, z którego jednoznacznie wynika, że pozwana nie jest już wzbogacona na skutek otrzymania odprawy wypłaconej przez powoda oraz iż w momencie wypłaty odprawy nie mogła się ona liczyć z obowiązkiem jej zwrotu, są niezasadne. Wszak nie budzi wątpliwości okoliczność, że spełnione w wyniku rozwiązania umowy o pracę świadczenie pozwanej, w postaci odprawy pieniężnej, stało się nienależne z przyczyny określonej w art. 410 § 2 k.c., albowiem odpadła jego podstawa. Odpadnięcie podstawy prawnej świadczenia (*condictio causa finita*) zachodzi w sytuacji, gdy w chwili świadczenia jego prawna podstawa istniała, natomiast już po spełnieniu odpadła, tak jak to miało miejsce w sytuacji pozwanej, która mocą wyroku Sądu została przywrócona do pracy. Fakt, iż pozwana wystąpiła do sądu z pozwem o przywrócenie dopiero w dniu 27 lutego 2014 roku, a więc po upływie prawie trzech miesięcy od uzyskania odprawy, nie może w ocenie Sądu Okręgowego, stanowić podstawy do uznania, iż B. W. nie mogła liczyć się z obowiązkiem zwrotu powyższego

świadczenia. Wszak z okoliczności sprawy o przywrócenie do pracy, sygn. akt IVP38/14, z których dowód Sąd Rejonowy dopuścił na rozprawie w dniu 26.10.2015 roku wynika, iż pozwana jako podstawę wadliwości dokonanego jej wypowiedzenia o pracę wskazała brak konsultacji wypowiedzenia ze związkami zawodowymi-Związkiem (...), którego jest członkiem oraz pozornie wskazaną przyczyną tj. redukcji etatu. Pozwana nie powzięła więc wiadomości o powyższych przyczynach wadliwości wypowiedzenia w terminie późniejszym, lecz były one jej znane już w chwili dokonanego wypowiedzenia, już wówczas pozwana miała więc świadomość konieczności odwołania się do Sądu, czego nie uczyniła w ustawowym terminie, z uwagi na zły stan zdrowia. Skoro więc pozwana przewidywała konieczność kwestionowania wypowiedzenia o pracę przed sądem i wolą jej było uzyskanie wyroku przywracającego do pracy, to musiała mieć świadomość obowiązku zwrotu odprawy pieniężnej, której charakter jest ściśle określony i związany z zakończeniem stosunku pracy.

W tym miejscu wskazać należy, iż powoływane przez pełnomocnika pozwanej w apelacji orzeczenia Sądu Najwyższego nie mogą mieć zastosowania w przedmiotowej sprawie, albowiem dotyczą innego stanu faktycznego. Można natomiast przywołać inne orzeczenia Sądu Najwyższego, gdzie wskazuje się okoliczności, w których wierzyciel winien liczyć się z obowiązkiem zwrotu świadczenia np. wierzyciel, który wyegzekwował świadczenie na podstawie uwzględniającego powództwo nieprawomocnego wyroku, opatrzonego rygorem natychmiastowej wykonalności, winien liczyć się z obowiązkiem zwrotu tego świadczenia (wyrok SN z dnia 26 lutego 2004 r., sygn. akt V CK 220/03). Zgodnie z art. 409 KC nie może się więc bronić powołując na okoliczności wyłączone obowiązek zwrotu w szczególności na to, że uzyskaną korzyść zużył lub utracił. Podobnie rzecz się przedstawia w przypadku, gdy świadczenie zostało spełnione na podstawie wyroku wprawdzie prawomocnego, który jednak na skutek uwzględnienia skargi kasacyjnej został uchylony. Oczywiście powyższe rozważania nie mają decydującego znaczenia dla oceny zasadności roszczenia powoda w świetle uznania przez Sąd Okręgowy, iż nie udowodniła, że nie jest już wzbogacona, albowiem zużyła uzyskane od powoda przysporzenie majątkowe. W obliczu normy art. 405 k.c. pozwana jest więc zobowiązana, jak zasadnie uznał Sąd I instancji, do zwrotu uzyskanej wartości.

Analiza okoliczności sprawy wskazuje na bezzasadność kolejnego zarzutu apelującego tj. naruszenia art. 8 k.p. w' zw. z art. 94 pkt 10 k.p., z których wynika, że nie można ze swego prawa czynić użytku - żądać zwrotu wypłaconej pracownikowi odprawy pieniężnej - co uczynił powód, który to zwrot byłby sprzeczny całkowicie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa oraz z zasadami współżycia społecznego, bowiem takie działanie nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Wszak trzeba jednak podkreślić, że zasadą jest zwrot bezpodstawnie uzyskanej korzyści (por. art. 405 KC). korzystanie z tego prawa zasługuje więc na ochronę prawną, a przełamanie tej zasady wymagało wykazania szczególnych okoliczności, uzasadniających zastosowanie art. 8 k.p. Odwoływanie się do treści art. 8 KP skutkuje bowiem osłabieniem zasady pewności prawa. Z tego względu postuluje się, aby konstrukcja nadużycia prawa była dopuszczalna wyjątkowo, mając jednocześnie silne uzasadnienie merytoryczne w skonkretyzowanych regułach. Pamiętać przy tym należy, iż konstrukcja nadużycia prawa podmiotowego ze względu na czynienie z niego użytku sprzecznego ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego nie odnosi się do jakiegokolwiek nadużycia prawa,

lecz do nadużycia konkretnego prawa podmiotowego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 10 kwietnia 2014 r., 11 PK 184/13, 20 listopada 1996 r., I PKN 14/96, OSNAPiUS 1997 nr 12, poz. 218 i 20 lipca 2000 r., 1 PKN 740/99, OSNAPiUS 2002 nr 2 , poz. 72). Tymczasem pełnomocnik pozwanej nie wskazał do nadużycia jakiego konkretnego prawa podmiotowego pozwanej miałby dojść na skutek zobowiązania jej do zwrotu nienależnego świadczenia. W konsekwencji , ocenie Sądu Okręgowego, zarzut naruszenia art. 5 KPC nie mógł zasługiwać na zaakceptowanie.

Dlatego też, mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc , oddalił apelację pozwanej, jako niezasadną.

Na podstawie art. 98 kpc w związku z &10 pkt 1 oraz &9 pkt 2, &2 pkt 5 i & 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 poz. 1804), Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.